

[Stegger Nielsen.]

viser til fulde, at Skinnevejen, som vi nu engang har, er det stabile og sikre, ikke mindst i unormale Tider.

Hermed mener jeg, at det samfundsgavnligste er tilstrækkeligt underbygget. Med al Honnør for Automobilerne maa Samfundet derfor være interesseret i Opretholdelsen af et naturligt begrundet Jernbanenet, Stats- som Privatbaner, i det Omfang, der er Brug for det, og derfor har hele dette Problem — herunder de private Baner — samfundsmæssigt Krav paa Velvilje og Forstaaelse fra Statsmagten, og man maa tilraade en vis Forsigtighed over for Tendensen til Nedlæggelse af Baner, idet det har vist sig, at Nedlæggelser, der er simple og lette at foretage, senere meget let kan fortrydes. Man maa ogsaa i denne Forbindelse tænke alvorligt over, hvad det vilde betyde for Færdssikkerheden, hvis vi fik hele denne Transport henlagt til vore Landeveje, et Problem, som mange ikke tænker igennem, men som nok er værd at tage i Betragtning.

Disse almindelige Bemærkninger skulde tjene til en Konstatering af Privatbanernes Uundværlighed, set paa længere Sigt, og dermed deres samfundsmæssige Værdi; jeg tror, at det er nyttigt engang imellem at slaa dette fast. Jeg ønsker ud fra disse Synspunkter at bedømme de herhenhørende Forhold, ogsaa det foreliggende Lovforslag, for hvis Fremsættelse jeg takker den højtærede Minister for offentlige Arbejder. Jeg hører altsaa ikke til dem, der betragter Tilskud fra Staten til de private Baner som Almisser eller Naadensbrød. Naturligvis opfatter jeg heller ikke Tilskud som noget, der er deres Ret —, ingenlunde, men jeg betragter det simpelt hen som en naturlig og rimelig Foranstaltning fra Statens Side, som en Hjælp til Selvhjælp i et bestemt Forhold og i hele Samfundets Interesse.

Det har ved Lovforslagets Fremsættelse været en Forudsætning, at den paa krævede Modernisering vilde kræve et Beløb af 50 Mill. Kr., at Privatbanernes Fonds heraf skal dække de 10 Mill. Kr., og at Staten ifølge Lovforslaget af de resterende 40 Mill. Kr. skal yde 28 Mill. Kr. og de interesserede Kommuner 12 Mill. Kr. Der er under Behandlingen i det høje Folketing blevet givet Tilsagn om 1 Mill. Kr. mere fra Staten end de 27 Mill. Kr., som oprindeligt var foreslaaet. Forholdet mellem Statens Andel og Kommunernes Andel er saaledes blevet som $\frac{7}{10}$ til $\frac{3}{10}$. Statsstøtten kan dels ydes som Aktieindskud, dels som Laan, jfr. § 1 i Lovforslaget.

Venstre havde i Folketinget ønsket et noget højere Beløb stillet til Raadighed af Staten og havde ved anden Behandling stillet et Ændringsforslag, der tog Sigte herpaa, nemlig $\frac{3}{4}$ af Beløbet, altsaa 30 Mill. Kr., i Stedet for, som det nu er foreslaaet, $\frac{7}{10}$, hvilket vilde være 2 Mill. Kr. mere end det Beløb, der bydes paa i det Lovforslag, vi her behandler. Dette Ændringsforslag vandt imidlertid ikke Flertal for sig i det høje Folketing. Vi beklager det i Betragtning af Kommunernes i Forvejen haardt trængte økonomiske Stilling. Moderniseringen af Privatbanerne vil ikke blive en billig Foranstaltning, og det kan knibe nok for Kommunerne at paatage sig den Byrde tilligemed de øvrige, som de i Forvejen har i en økonomisk vanskelig Tid. Der er muligvis næppe mere at gøre ved dette, og selvfølgelig anerkender ogsaa mit Parti med Tak Forhøjelsen af Statens Beløb med den ene Million Kroner, som jeg lige har omtalt.

Da Moderniseringen sikkert vil komme til at tynges haardt paa adskillige Kommuners Budgetter, kunde der være Grund til at overveje, om der er andre Muligheder for Støtte til betrængte Kommuner, der vil faa særlig svært ved at bære Udgifterne til Moderniseringen. Jeg kunde i saa Henseende tænke mig, at der ud over disse Laan og Aktieindskud maaske kunde ydes saadanne Kommuner et rentefrit Laan uden Afdrag, ikke løbende, som de Laan, der er Tale om her, i den Tid, Banen fungerer, men f. Eks. 10-aarige Statslaan eller Laan paa et andet Aaremaal. Jeg vil gerne rejse Spørgsmaalet over for den højtærede Minister; jeg forlanger ikke, at Ministeren skal svare paa staaende Fod, men fremsætter Tanken til Overvejelse. Ligeledes peger jeg paa de Afgifter, som Privatbanerne betaler til Statsbanerne, og som mange Steder tynger haardt paa Budgettet. Da Banerne som Føderuter tilfører Statsbanerne meget Gods, er denne Afgift i mange Tilfælde ikke særlig rimelig, og jeg henstiller, at der lempes herpaa. Endelig et tredje Forhold er der; jeg vil henlede Opmærksomheden paa. Det er Reguleringstillægget til Pensionister, hvilket Tillæg Privatbanerne er ene om at udrede. Ogsaa dette tynger haardt paa Budgettet, og jeg kunde ønske en Ændring her under en eller anden Form. Jeg ser ikke selv hvorledes — det kan være vanskeligt.

Vedrørende selve Pensionsordningen er der jo forskellige Urimeligheder, særlig for de Pensionister, der er pensioneret før 1. April 1946, og som kun faar $\frac{2}{3}$ af Regu-